

Jukka Tuomisto

Aikuiskasvatuksen bibliografia koottu yli puolentoista vuosisadan ajalta

Suomen aikuiskasvatuksen bibliografia on nyt kerätty ajalta 1820—1979. Bibliografiassa on tähän asti ollut vuosia 1956—1960 koskeva aukko, mutta nyt sekin on täyttynyt, kun Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura ja Tampereen yliopiston aikuis- ja nuorisokasvatuksen laitokset ovat yhteistyössä aivan äskettäin saattaneet julkisuuteen tätä ajanjaksoa koskevan bibliografian. Sen laatijana on Marjatta Soisalon-Soininen, joka oli myös alan ensimmäisen ja ajallisesti selvästi laajimman bibliografian tekijänä.

Bibliografian kokoamista näin pitkältä ajanjaksolta voi pitää hyvänä saavutuksena, sillä tuskin on olemassa montakaan yhteiskunnallisen toiminnan alaa, jolla olisi esitettävään yhtä pitkältä ajalta koottua bibliografiaa.

Bibliografiat ovat korvaamaton apu jokaiselle aikuiskasvatuksen alalla työskentelevälle ja siitä kiinnostuneelle. Niihin on järjestelmällisesti kerätty ja luetteloitu kaikki alaa koskeva kirjallinen materiaali: kirjat, tutkimukset, opinnäytteet, artikkelit jne. Tiettyä alaa koskevan materiaalin etsimistä helpottaa aiheen mukainen luokittelu sekä eräissä tapauksissa myös asia- ja/tai henkilöhakemisto.

Jossain määrin bibliografioiden ”edustavuutta” heikentää se, että ammatillinen aikuiskasvatus on otettu tietoisemmin mukaan vasta 1970-luvun alusta lähtien. Kuitenkin on todettava, että kirjoittelu tuolla alueella oli sitä aikaisemmin suhteellisen vähäistä. Seuraavaan luetteloon on koottu tärkeimmät tiedot olemassa olevista bibliografioista.

1. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1820—1955.** Laatinut Marjatta Soisalon-Soininen. Helsinki 1961. Otava. Aiheenmukainen luokittelu ja henkilöhakemisto. (Painos luultavasti loppunut kustantajalta.)
2. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1956—1960.** Laatinut Marjatta Soisalon-Soininen. Julkaistu Tampereen yliopiston aikuis- ja nuorisokasvatuksen laitoksen sarjassa 15/1981. Tampere. Aiheenmukainen luokittelu ja henkilöhakemisto. Voi tilata laitokselta. (osoite: Hämeenkat. 6 A 5 krs. 33100 Tampere 10; puhelin 931-156 550). Hinta 10 mk.
3. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1961.** Laatinut Eila Seppälä. Julkaistu Vapaan kansansivistystyön vuosikirjassa 1962 (Vapaa kansansivistystyö X). Helsinki. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.
4. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1962.** Laatinut Eila Seppälä. Julkaistu Vapaan kansansivistystyön vuosikirjassa 1963. Vapaa kansansivistystyö XI. Helsinki. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.
5. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1963.** Laatinut Eila Seppälä. Julkaistu Vapaan kansansivistystyön vuosikirjassa 1964. Vapaa kansansivistystyö XII. Helsinki. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.
6. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1964.** Laatinut Eila Seppälä. Vapaan kansansivistystyön XIII vuosikirja. Taide ja aikuiskasvatus. Pori 1965. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.
7. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1965.** Laatinut Eila Seppälä Vapaan kansansivistystyön XIV vuosikirja. Aikuisopetuksen menetelmiä. Mikkeli. 1966. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.
8. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1966.** Laatinut Eila Seppälä. Vapaan kansansivistystyön XV vuosikirja. Vapaa sivistystyö koulutusyhteiskunnassa. Mikkeli 1967. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.
9. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1967.** Laatineet Eila Seppälä ja Maija-Leena Karvonen. Vapaan kansansivistystyön XVI vuosikirja. Elinikäinen kasvatus. Mikkeli 1969. Otava. Kirjoittajan nimen mukainen aakkosellinen luettelo.

10. **Suomen vapaan kansansivistystyön bibliografia 1968.** Laatinut Maija-Leena Karvonen. Vapaan kansansivistystyön XVII vuosikirja. Opiskeleva aikuinen. Myllykoski 1970. Otava. Aiheenmukainen luokittelu.
11. **Suomen vapaan sivistystyön bibliografia 1969.** Laatinut Maija-Leena Karvonen. Vapaan sivistystyön XVIII vuosikirja. Ihmiseksi kasvaminen. Myllykoski 1971. Otava. Aiheenmukainen luokittelu.
12. **Suomen vapaan sivistystyön bibliografia 1970—1971.** Laatinut Maija-Leena Karvonen. Vapaan sivistystyön XIX vuosikirja. Oppimateriaali aikuisopetuksessa. Porvoo 1974. WSOY. Aiheenmukainen luokittelu.
13. **Suomen aikuiskasvatuksen bibliografia 1972—1978.** Laatineet Eijaliisa Tapiopenttilä ja Tuula Vuorinen. Julkaistu Tampereen yliopiston julkaisusarjassa (Acta Universitatis Tamperensis) ser. A vol. 124. Tampere 1981. Aiheenmukainen luokittelu sekä asia- ja henkilöhakemisto. Saatavissa kirjakaupoista tai tilaamalla Tampereen yliopiston paperikaupasta (osoite: Tampereen yliopisto, Kalevantie 4, 33100 Tampere 10; puhelin 931-21818. Hinta 36 mk + postikulut).
14. **Suomen aikuiskasvatuksen bibliografia 1979.** Laatineet Eijaliisa Tapiopenttilä ja Tuula Vuorinen. Vapaan sivistystyön XXV vuosikirja. Aikuiskasvatus ja työelämä. Juva 1981. WSOY. Aiheenmukainen luokittelu sekä asia- ja henkilöhakemisto.

Jatkossa bibliografiat tullaan jälleen julkaisemaan vuosikirjoissa. Vuosikirjoja saa kirjakaupoista tai tilaamalla Kansanvalistusseuran toimistosta (osoite: Museokatu 18 A 2, 00100 Helsinki 10; puhelin 90-406632). Eräät vanhimmat vuosikirjat ovat valitettavasti loppuneet.

Alan ulkomaiset bibliografiat olisivat tietysti oma lukunsa. Niihin pitänee palata jossain muussa yhteydessä. Mainittakoon vain, että vuonna 1978 julkaistulle pohjoismaista tutkimus- ja kehittämistoimintaa esittelevälle kartoitukselle on tulossa jatkoa. Ennenkuin se ilmestyy on meidän siis tyytyminen edellä mainittuun 1970 -lukua käsittävään luetteloon. Sen nimi on seuraavanlainen:

Nye veier i voksenopplæringen — en kartlegging av forsknings- og utviklingsarbeid i Norden. NU B 1977:41.

Sisältää aiheenmukaisen luettelon sekä henkilö- ja asiahakemiston. Asiahakemisto on myös suomeksi.

Julkaisua voi tilata Pohjoismaisen ministerineuvoston alaiselta Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön sihteeristöltä.

Osoite: Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete, Snaregade 10, 1205 Köpenhamn K, Danmark